

MICK JAGGER

του Απόστολου Σπυράκη

Ο απόλυτος περφόρμερ ήταν για πάνω από τέσσερις δεκαετίες ο Μικ Τζάγκερ, επιβιώνοντας δοκιμασιών που δεν θα άντεχε οποιοσδήποτε, δίνοντας συναυλίες σε χώρους όπου χιλιάδες πνευμόνια σε υπερλειτουργία αποστράγγιζαν το οξυγόνο που υπήρχε, αντιμετωπίζοντας περισπασμούς που ελάχιστοι περφόρμερ έχουν ζήσει, όπως στο φεστιβάλ της πίστας αγώνων αυτοκινήτου στο Άλταμοντ της Καλιφόρνιας, δίχως επαρκή ασφάλεια δεχόταν γρονθοκοπήματα νεαρών αντιδραστικών, ομάδες μοτοσικλετιστών που ήταν γνωστοί ως «Άγγελοι της κόλασης» άρπαζαν όποτε ήθελαν το μικρόφωνο κι έσπερναν τον τρόπο στο πλήθος των τριακοσίων χιλιάδων θεατών, ένας άγριος γερμανικός ποιμενικός διέσχιζε τη σκηνή, ο καπνός απ' τις φωτιές που είχαν ανάψει για να σπάσουν τη διαπεραστική ψύχρα της νύχτας αναμειγνυόταν με το κόκκινο σκηνικό του φωτισμού και μέσα σ' όλα αυτά ο τραγουδιστής των Ρόλινγκ Στόουνς προσπαθούσε να λειτουργήσει έχοντας χάσει τον έλεγχο του πλήθους, με την ανεξέλεγκτη επιθετικότητα που ήταν διάχυτη παντού.

Μαζί με τον φίλο του, Κιθ Ρίτσαρντς, ξεκίνησαν από το Γουέστ Εντ του Λονδίνου, μιας πόλης σε υπερδιέγερση από την έκρηξη ευμάρειας της δεκαετίας του '60, με τους ουρανοξύστες και τις περιεριστόμενες ανισόπεδες και υπόγειες διαβάσεις της, μπαίνοντας στα εργαστήρια των μουσικών καταστημάτων όπου φτιάχονταν κατά παραγγελία οι κιθάρες για να εισπνεύσουν τα αρώματα του ακατέργαστου ροδόξυλου, του ρετινιού και του βερνικιού, περιμένοντας από τη μαμά να τους αγοράσει μια κιθάρα των επτά λιρών από τον μισθό της στον φούρνο όπου δούλευε – για τον Κιθ Ρίτσαρντς μιλάμε βέβαια, ο Τζάγκερ δεν στερήθηκε ποτέ του τίποτα, όπως ίσως θα περίμενε κανείς από έναν μετέπειτα επαναστάτη.

Χρησιμοποιώντας ένα μάρκετινγκ άκρως επιθετικό, που εστίαζε στην πρόκληση και στο σκάνδαλο, δίχως ίχνος από τη φινέτσα του Τζον Λένον και του Πολ ΜακΚάρτνεϊ με τον ελαφρά παράτονο ήχο των τραγουδιών τους, τόσο διαφορετικό από τον λουστραρισμένο ήχο των Μπιτλς, έδειξαν τη χαμέρπεια της πραγματικής ζωής σε σύγκριση με τον άμωμο παράδεισο των παιδιών από το Λίβερπουλ κι έμειναν φίλοι αδερφικοί ακόμα κι όταν χρειάστηκε να οδηγηθούν σιδηροδέσμιοι στις φυλακές εκείνες όπου είχε κλειστεί πριν από χρόνια ο Μπέρτραντ Ράσελ ως αντιρρησίας συνείδησης στο Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο Φίλιπ Νόρμαν, παιδί κι αυτός της εποχής που σφράγισε με την κουλτούρα της το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, παρουσιάζει την πορεία αυτού του απόλυτου περφόρμερ με ύφος νευρικό, γλαφυρό, αιχμηρό, χρησιμοποιώντας ενίοτε την ιδιότυπη εκείνη γλώσσα του δρόμου που διαπνέει την κουλτούρα του ροκ αλλά κι εκείνο το ιδιαίτερα σκληρό χιούμορ που έχουν οι Βρετανοί (έξοχη η απόδοση στα ελληνικά).

Καταρρίπτει δοξασίες και μύθους που θέλουν τον Τζάγκερ ανάλγητο, ιδιοτελή, άξεστο, ακόλαστο, φιλοτομαριστή και μύρια άλλα, δεν χαρίζεται όμως στον ήρωά του, που τον διέπνεε μια τρομερή επιθυμία προβολής, ένας πρωτόγονος φιληδονισμός αλλά και μια

ανθεκτικότητα απίστευτη, που του επέτρεψε να ανέλθει θεαματικά στον αδίστακτα ακόρεστο κόσμο της μουσικής βιομηχανίας, που καταβροχθίζει αχόρταγα κάθε καινούργιο υλικό.

Δεν ήταν πάντα εύκολα τα πράγματα για τους Ρόλινγκ Στόουνς, το επιθετικό και προκλητικό τους στιλ συνάντησε λυσσαλέα αντίδραση, στις πρώτες περιοδείες τους στο Μάντσεστερ κανείς δεν τους έφερνε φαγητό στα κινέζικα εστιατόρια, στα αεροδρόμια εξαγριωμένοι ευυπόληπτοι πολίτες τούς γρονθοκοπούσαν χωρίς ενδοιασμό, στην πρώτη περιοδεία τους στη Νέα Υόρκη αναγκάστηκαν να καταλύσουν σε φτηνά δωμάτια, να κοιμηθούν σε καναπέδες, κι όταν δεν είχαν χρήματα για ταξί στο Μανχάταν κοιμήθηκαν κατάχαμα σ' ένα διαμέρισμα φίλων, την ώρα που οι Μπιτλς με τον μάνατζερ και την πολυάριθμη ακολουθία τους διανυκτέρευαν σε διασυνδεδεμένες σουίτες πολυτελείας στον ψηλότερο όροφο του πιο μεγαλόπρεπου ξενοδοχείου, του Πλάζα, στην Πέμπτη Λεωφόρο στο Σέντραλ Παρκ.

Κι όμως, κατάφερε ν' αντέξει αυτός ο γόνος μιας μικροαστικής οικογένειας και κατάφερε να εκφράσει το πνεύμα μιας εποχής που χαρακτηριζόταν όχι μόνο από αγάπη και ειρήνη, αλλά κι από ξεσπάσματα βίας, από την πανταχού παρουσία ουσιών παραισθησιογόνων κι από έναν ανορθολογισμό στα όρια της υστερίας. Κατάφερε ν' αντέξει την έκρηξη ενέργειας που διαπέρασε τη νεανική κουλτούρα της δεκαετίας του '70 με το κίνημα του πανκ συνεχίζοντας απτόητος, δεν είχε τη σιδερένια κράση του φίλου του, αλλά «...ποτέ δεν ανέβαινα στη σκηνή πιωμένος, ούτε μια φορά, πως θα μπορούσα!» όπως έχει πει, όταν όλα έμοιαζαν χαμένα κι η μπάντα έμοιαζε να αποσυναρμολογείται, να παλαντζάρει επικίνδυνα, να διαλύεται πάνω στη σκηνή, ήταν ο ηγέτης που φώναζε πίσω από την πλάτη των μουσικών: «Το τέμπο πιάστε, το τέμπο!»

Κι ήταν αυτός που ήξερε πώς να ελέγχει τον σφυγμό του πλήθους τις περισσότερες φορές, εκτός ίσως από κείνη την εφιαλτική συναυλία στην Καλιφόρνια που σφράγισε αρνητικά τη φήμη του συγκροτήματος. Ήταν ο απόλυτος περφόρμερ, αυτός ο πρώην σπουδαστής του LSE, της φημισμένης βρετανικής σχολής, αυτός ο άνθρωπος που χανόταν κατά καιρούς στην τεράστια βιβλιοθήκη του, αυτός που όταν είχε μπροστά του διακόσιες πενήντα χιλιάδες ανθρώπους στη συναυλία στο Χάιντ Παρκ του Λονδίνου, ένα Σάββατο του 1969, για να αποδώσουν φόρο τιμής στον Μπράιαν Τζόουνς, το μέλος του γκρουπ που είχε δώσει τέρμα στη ζωή του πέφτοντας στην πισίνα του διαμερισμάτος του, καλμάροντας και ηρεμώντας το κοινό, σαν τον γονιό που κατευθύνει τα εξουθενωμένα παιδιά του, είπε: «Ωρα να πηγαίνουμε, περάσαμε ωραία, περάσαμε πολύ ωραία», και τότε το ζαβλακωμένο από τη ζέστη κοινό του ενός τετάρτου του εκατομμυρίου διαλύθηκε σιγά σιγά, με τάξη και ηρεμία, μαζεύοντας τους τόνους σκουπιδιών που είχαν σωρευτεί στο γρασίδι του πάρκου, αφήνοντας το μέρος πιο καθαρό από οποιοδήποτε άλλο Σάββατο.

Mick Jagger

Φίλιπ Νόρμαν

μετάφραση: Σέβη Σπιριδογιαννάκη

Ψυχογιός

642 σελ.

Τιμή € 19,90